

TÉT ATTASÉI BESZÁMOLÓ JELENTÉS (2011. július – 2012. június)

Kínai Népköztársaság

Szilas Cecília
TÉT attasé

<i>Tartalom</i>	<i>Tartalom</i>	
<i>Tartalom</i>		2
1. <i>Vezetői összefoglaló</i>		3
2. <i>Kína K+F+I rendszerének főbb jellemzői</i>		5
2.1 <i>K+F+I szabályozás, jogszabályi keretek</i>		5
2.2 <i>A K+F+I intézményrendszere</i>		6
2.3 <i>K+F+I finanszírozási struktúra</i>		7
2.4 <i>Vállalati K+F+I</i>		8
3. <i>Jelentősebb események Kínában a K+F+I területén</i>		9
4. <i>Kína nemzetközi K+F+I kapcsolatai</i>		10
4.1 <i>A fogadó ország kétoldalú, EU-n kívüli multilaterális Tét kapcsolatai, együttműködései</i>		10
4.2 <i>Kína kapcsolata az EU-val a K+F+I területén</i>		11
4.3 <i>Magyarország és Kína Tét kapcsolatai</i>		13
5. <i>Tét attasé tevékenysége</i>		14
<i>Javaslatok és felvetések</i>		15

1. Vezetői Összefoglaló

Kína vitathatatlanul az egyik legdinamikusabban fejlődő ország, mind gazdaságilag, mind technológiailag. 2011-ben a kínai GDP 9,2%-kal növekedett, és ezzel párhuzamosan újabb és újabb kínai technológiai cégek jelentek meg a világ különböző országaiban termékeikkel (Haier, ZTE, Huawei, Aigo, stb.). A lendületes gazdasági fejlődés ellenére Kína számtalan belső problémával küzd. Ilyenek például a vidék és városok fejlettségi szintjeiben régióként tapasztalható hatalmas különbségek, az élelmiszerbiztonság, a társadalombiztosítási rendszer hiányosságai, elavult ipari modell, stb. Ugyanakkor a kormányzat hatalmas erőfeszítéseket tesz mind politikailag, mind jelentős anyagi ráfordítások révén a fenntartható fejlődési modell vonatkozásában, melynek fontos részét képezi a tudomány és technológia területek átlagosnál nagyobb mértékű fejlesztése.

2011-ben Kína GDP-jének 1,83%-át költötte K+F-re, kb. 22%-kal többet az előző évinél. Kína a 11. Ötéves Terv időszakában (2006-2010) a GDP 1,3%-ról 1,8%-ra növelte a K+F kiadásokat. Ez jelentős növekedésnek számít annak ellenére, hogy az eredetileg elérendően kitűzött cél 2% volt. A 12. Ötéves Terv (2011-2015) végére vonatkozóan a K+F kiadásokat a GDP 2,2 %-ra tervezik növelni.

Az ipari átstrukturálás és innovációs fejlesztések területén jelentős előrelépések történtek. A vállalatok általános technológiai színvonalai is emelkedtek, valamint a hatékonyság érdekében összevonásokat és átszervezéseket vittek véghez, melyek egyebek mellett jelentősen hozzájárulnak a kínai iparágak versenyképességének növeléséhez – különös tekintettel a gépgyártó iparra. A kutatási eredmények az ipari termelésben egyre nagyobb mértékben hasznosulnak.

Támogató intézkedések sorozatait hagyják jóvá állami szinten, amelyek mind a vállalati, mind a kutatóintézeti, egyetemi, valamint nemzeti K+F+I tevékenységek elősegítésére irányulnak. Ilyenek például a széleskörű strukturális adócsökkentések, az export adóvisszatérítések, különböző adminisztrációs illetékek eltörlése. Az adó és hitelezési rendszer javításával ösztönzik a kulcsfontosságú iparágak, high-tech és innovációs területek növekedését, ugyanakkor visszaszorítják az energiaintenzív, valamint környezetszennyező és elavult gyártási technológiákat alkalmazó szektorokban zajló tevékenységeket.

2011-ben továbbra is nagy hangsúlyt fektettek kormányzati szinten a hazai innovációs képesség ösztönzésére, mivel Kína fenntartható gazdasági fejlődésének motorját saját belső innovációs szintjének jelentős fokozásával határozta meg. Az ipari innovációs és fejlesztési nagyprojektek megvalósításait jelentős nyomatékkal kezelik, kiemelt prioritások közé tartoznak többek között a számítási felhő, internethez kapcsolt termékek, integrált áramkörök, úrinfrastruktúra, lapos kijelzők, légi járművek, népegészségügyi demonstrációs projektek, nemzeti IT promóciós pilot programok, stb.

Kína „Go Global” stratégiája a K+F területére is jelentős hatással van, melynek keretében állami ösztönző mechanizmus hatékony működésére törekszenek. Államilag kiemelten támogatják a vállalatok szervezetek külföldi együttműködéseit azok országokon kívüli terjeszkedését, külföldi high-tech, illetve stratégiai fontos ágazatban működő vállalatok felvásárlásait. Ez hatással van a külföldi technológiák beszerzésére, külföldi K+F kutatótevékenységek folytatására is, melyeket kormányzati szinten úgy is igyekeznek támogatni, hogy Kínában kiemelten ösztönzik külföldi vállalatok K+F központjainak helyi létrehozását.

A Magyar-Kínai Tét Együttműködés keretében támogatott, technológiai innovációt megalapozó projektek többsége a mezőgazdasági, környezetvédelmi, gyógyászati, informatikai szektorokkal kapcsolatosak. Kínában az említett területek kiemelt stratégiai jelentőséggel bírnak, így a jelenleg zajló kooperációk kibővítése, illetve továbbfejlesztése Magyarország számára további potenciális lehetőségeket hordoz.

2. Kína K+F+I rendszerének főbb jellemzői

2.1 K+F+I szabályozás, jogszabályi keretek

Kínában a beszámolási időszakban a K+F+I jogszabályi keretei alapvetően nem változtak

Kínában jelenleg minden szinten és szektorban kiemelt hangsúlyt kap a belső innovációs fejlődés ösztönzése, így ehhez kapcsolódóan államilag különböző ösztönző-mechanismusokat igyekeznek létrehozni, mivel ezt tartják a gazdasági fejlődés mozgatórugójának.

A szellemi tulajdonjogok (IP) védelme jelentős figyelmet kapott az elmúlt időszakban, illetve jelenleg is folyamatosan az érdeklődés központjában áll. A Nemzeti IP Stratégia gyakorlati célkitűzéseinek megvalósítása érdekében kidolgozásra került egy átfogó akcióterv a 2012-es évre vonatkozóan, melynek fő célja többek között a szellemi tulajdonjogok védelmi rendszerének fejlesztése, szigorítani a végrehajtási mechanizmust, speciális kampányok, a koordináció fejlesztése, publicitás fokozása, valamint az apparátus szabályozása.

A kormány többnyire közbeszerzéssel kapcsolatos protektív innovációs politikája, kiemelt nemzetközi figyelmet és kritikát kapott. 2011. július 1-vel viszont visszavonásra kerültek azok a szabályozások, amelyek a kínai hazai fejlesztésű innovációs termékekkel rendelkező kínai vállalatok közbeszerzéssel kapcsolatos külföldiekkel szembeni preferenciális elbánásra vonatkoztak.

A Tét-irányelveket és célkitűzéseket a KNK Államtanácsa által jóváhagyott Nemzeti Közép és Hosszú távú Tét Fejlesztési Program (2006-2020), valamint a Tudományos és Technológiai Minisztérium által készített ötéves tervekre vonatkozó Nemzeti Tét Fejlesztési Terv tartalmazza. A Nemzeti Tét Fejlesztési Terv a Nemzeti Közép és Hosszú távú Tét Fejlesztési Program irányelveit veszi alapul és meghatározza a Tét-stratégiákat a következő ötéves periódusra, és rögzíti a célkitűzéseket. A Nemzeti Közép és Hosszú távú Tét Fejlesztési Program olyan főbb célkitűzések tartalmaz, melyek többek között:

- a K+F beruházások növelése: 2020-ra a K+F kiadások a GDP 2,5%-át tegyék ki;
- a külföldi technológiától való függőség csökkentése: a technológia import értéke a teljes éves K+F kiadásokon belül 30% alá csökkenjen;
- a legtöbbet idézett tudományos publikációk terén a világ első tíz országa közé kerülni;
- a bejegyzett találmányi szabadalmak számát tekintve a világ első öt országa közé bekerülni;

A Kínai Népköztársaság bilaterális és multilaterális nemzetközi Tét együttműködésekre vonatkozó stratégiáit a Nemzetközi Tét Együttműködési Program tartalmazza a Nemzeti Közép és Hosszú távú Tét Fejlesztési Program és a Nemzeti Tét Fejlesztési Terv irányelvei alapján.

A következő jelentősebb kínai jogszabályokat érdemes a tudomány és technológia területéről kiemelni:

- a tudomány és a technológia népszerűsítéséről szóló törvény (Law of the PRC on Popularization of Science and Technology, 2002),
- törvény a tudományos és technológiai fejlődésről (Law of the PRC on Science and Technology Progress, 1993, módosítás 2007-ben),
- törvény a mezőgazdasági technológiák népszerűsítéséről (Law of the PRC on the popularization of agricultural technology),
- a szellemi tulajdonjogok védelmével kapcsolatos törvények: védjegy-törvény (2004), szabadalmi törvény (2005) és a „copyright” törvény (2001),
- törvény a technológiai szerződésekről (Technology Contract Law of the PRC, 1987).

2.2 A K+F+I intézményrendszere

Kínában az állami szféra intézményi struktúrája stabil alapokon áll, ennek köszönhetően az elmúlt beszámolási időszakban a K+F+I intézményrendszerben nem történt gyökeres változás vagy átszervezés.

A K+F+I intézményei Kínában vagy a központi kormányzat közvetlen irányítása alá tartoznak, vagy pedig az egyes minisztériumok szakmai felügyelete mellett működnek. Az előbbi intézmények közé kiemelt stratégiai fontosságú tudományterületek tartoznak (pl. az űrkutatás, szeizmológiai stb.), valamint a három legnagyobb jelentőséggel bíró akadémia (Tudományos Akadémia, Társadalomtudományi Akadémia, Mérnökakadémia), a többnyire alapkutatásokkal foglalkozó Természettudományos Alap és az országos hatáskörű Fejlesztési Kutató Központ.

A KNK Államtanácsa (központi kormányzat), az államhatalom legfelső végrehajtó szerve, a közigazgatás legfelső szerve. Többek között az Országos Népi Gyűlés (parlament) által elfogadott törvényjavaslatok és jogszabályok alkalmazásáért, valamint a Kínai Kommunista Párt által meghatározott gazdasági és társadalmi alapelvek és stratégiák kivitelezéséért felelős. Közvetlen irányítása alá tartoznak a minisztériumok, a stratégiai fontosságú állami hivatalok, (mint például a Szellemi Tulajdonjogok Irodája, a Statisztikai Hivatal, Állami Erdőgazdálkodási Hivatal és az állami tulajdonú Űripari Tudományos és Technológiai Vállalatcsoport), és intézmények (mint például az Országos Fejlesztési Kutató Központ, a Kínai Tudományos Akadémia (CAS), a Társadalomtudományi Akadémia (CASS), a Nemzeti Természettudományos Alap (NSFC), a Mérnök Akadémia (CAE), Meteorológiai Hivatal és a Földrengésügyi Hivatal). Minisztériumi felügyelet alá tartoznak bizonyos országos szintű hivatalok, akadémiák, intézmények és egyetemek.

Az alábbi minisztériumi szintű intézmények köthetők a K+F rendszeréhez:

- Állami Fejlesztési és Reformbizottság (NDRC), melynek felügyelete alatt áll az országos hatáskörű Állami Energetikai Főhatóság és az Energia Kutató Intézet.
- Tudományos és Technológiai Minisztérium (MOST)
- Az Ipari és Informatikai Minisztérium (MIIT) közvetlen irányítása alá tartozik Atomenergia Hatóság, és a Nemzeti Űrhivatal, melyek mind országos hatáskörű intézmények. Távközlési Kutatások Akadémiáját is a MIIT felügyeli.
- Humán erőforrás és Szociális-ügyek Minisztériumának kötelékébe tartozik az országos szintű Külföldi Szakértők Hivatala, mely többek között a Kínán kívüli „agyak visszaszívásával” foglalkozik.
- Föld- és Erőforrások Minisztériuma alá két országos hatáskörű intézmény tartozik, az egyik a Közvéleménykutatási és Térképezési Hivatal, a másik pedig az Állami Óceáni Hivatal. Ez utóbbi alá tartozik a Sarkvidékkutató Intézet.
- A Mezőgazdasági Minisztérium felügyeli a Kínai Agrártudományi Akadémiát, a Lakásügyi és Településfejlesztési Minisztérium a Várostervezési Akadémiát, a Környezetvédelmi Minisztérium pedig a Környezettudományi Akadémiát.
- A Kulturális Minisztérium alá tartozik az országos szintű Kulturálisörökségi Hivatal, mely a Kulturálisörökségi Akadémia tevékenységét felügyeli. A Vízügyi Minisztérium közvetlenül irányítja a Vízforrások és Vízügyi Kutatóintézetet és a Nanjingi Hidraulikai Kutatóintézetet.
- Kínában az egyetemeket az Oktatási Minisztérium felügyeli.
- Az Egészségtudományi Akadémia és a Betegségmegelőzési és Ellenőrzési Központ a Egészségügyi Minisztérium közvetlen irányítása alá tartoznak.

A Tudományos, Technológiai és Oktatási Irányító Bizottság magas szintű igazgatási koordinátor szerepet tölt be a Minisztériumok és az Államtanács alá tartozó illetékes szervek között.

A tudomány és technológia területén a legjelentősebb nem-kormányzati szervezet a Tét Szövetség, mely tartományonkénti lebontásban regionális apparátussal rendelkezik.

Az Oktatási Minisztérium az egyetemi kutatásokat támogatja például laboratóriumi fejlesztések formájában és vezető professzorok alkalmazásával, viszont külön kutatási alapokat számukra nem biztosít. Az egyetemek a minisztérium által rendelkezésükre bocsátott költségvetés egy részét kutatási célokra használhatják fel. Ebből általában többnyire kisebb K+F projekteket finanszíroznak, fiatal tudósokat támogatnak és a MOST, NDRC és egyéb állami szervek által meghirdetett programok pályázataira költik. Némely kiemelkedő jelentőségű „presztízs” egyetem (Qinghua Egyetem, Peking Egyetem, Tongji Egyetem stb.) viszont önálló, preferenciális kutatási támogatásban részesül.

Kínában az állami egyetemeken kívül léteznek magán egyetemek is, de az előbbi magasabb oktatási színvonalat nyújt. A legjobb felsőoktatási intézmények a stratégiaileg kiemelt tartományi és országos egyetemek. Ezek az állami „211” program részét képezik, melynek értelmében világszínvonalú egyetemeket kívánnak működtetni Kínában úgy, hogy körülbelül az ország 100 legjobb felsőoktatási intézményét kiemelt pénzügyi támogatásokban részesítik. Az 1999 évi. „21. századi Oktatási Akcióterv” értelmében az Oktatási Minisztérium az egyetemeken humán- és társadalomtudományi kutatóközpontok létrehozásait célozta meg. 2009-ig több mint 150 ilyen központot sikerült létrehozni, melyeket általában a minisztérium 300.000 júannal (44.000 dollárral) és a felsőoktatási intézmény ugyanennyivel támogat.

A Kínai Tudományos Akadémia (CAS) Kína akadémiai kutatási és fejlesztési szektorának legmeghatározóbb szervezete, a tudományos élet legmagasabb szintű szereplője. Kiemelt jelentőséggel bír az a tény, hogy a Kínai Tudományos Akadémia elnöke egyben az Országos Népi Gyűlés Állandó Bizottságának elnökhelyettese is. Az intézmény a tudomány és technológia területén egyidejűleg a kormány legmagasabb szintű tanácsadói testülete is. Az Akadémia intézetei a következő három csoportba sorolhatóak: alap- és alkalmazott kutatások intézetei, high-tech fejlesztésekkel foglalkozó intézetek, valamint közszolgálati intézmények, beleértve a környezetvédelemmel, az egészségüggyel és a mezőgazdasággal foglalkozó részlegeket. 2011 végén az Akadémia 724 fő állandó akadémiai tagot tartott számon és körülbelül 60.000 főt foglalkoztat. A CAS közvetlen irányítás alá 118 intézmény (ebből 98 kutatóintézet), két egyetem tartozik, melyeken felül 22 saját érdekeltégű holding vállalatot is működtet Kínában.

Kína nemzeti K+F költségvetéséből jelentős mértékben részesülő Tét Minisztérium (MOST) a tudományos és technológiai szakterületeinek közvetlen irányítására és felügyeletére szakosodott, melynek keretében egyebek mellett számos fő nemzeti K+F programot is koordinál. Ezek közül a legfontosabbak közé tartozik a Nemzeti Alapvető Kutatási Program („973” Program), a High-technológiai Program („863” Program), a Kulcstechnológiai K+F Program. A MOST további programok keretében foglalkozik K+F infrastruktúrális- és a Tét eredmények gazdasági hasznosításával kapcsolatos kapacitás-építéssel. A nemzetközi együttműködések megcélzó alapok koordinálását is a Tét Minisztérium végzi, valamint felelős az átfogó Tét-fejlődésre irányuló tervek és szabályozások megfogalmazásaiért. Javaslati jogkörrel bír a szakterületéhez tartozó intézményi reformokkal, a kutatóintézetek létrehozásával és átstrukturálásával kapcsolatosan is. A minisztérium tervezeteket készít a rendelkezésre álló források racionális elosztására és felhasználására, valamint költségvetési és elszámolási vonatkozásokban is ellátja a Tét-alapok felügyeletét.

2.3 Finanszírozási struktúra

2011-ben Kína GDP-jének 1,83%-át költötte K+F-re, kb. 22%-kal többet az előző évinél.

Kína a 11. Ötéves Terv időszakában (2006-2010) a GDP 1,3%-ról 1,8%-ra növelte a K+F kiadásokat. Ez jelentős növekedésnek számít annak ellenére, hogy az eredetileg elérendően kitűzött cél 2% volt. A 12. Ötéves Terv (2011-2015) végére vonatkozóan a K+F kiadásokat a GDP 2,2 %-ra tervezik növelni.

Kínában 2011-ben tudományos és technológiai kiadásokra a központi költségvetésből 32 milliárd dollárt (203,4 milliárd júant) fordítottak, ami 2010-hez képest 17,7%-os növekedést jelent. Az összeg

95,5%-a központi kormányzati kiadásból áll, míg a fennmaradó rész a helyi önkormányzatoknál került felhasználásra. A kormány egy 2,4 milliárd dollár (15 milliárd jüan) értékű alapot különített el a kulcsiparágak technológiai fejlesztésének támogatására.

2012-re a tervezett Tét kiadásokat 35,9 milliárd dollár (228,5 milliárd jüan) összegben határozták meg, ami az előző évhez képesti 12,4%-os növekedést jelent. Ennek 97,8%-át tervezi elkölteni a központi kormányzat, míg a helyi önkormányzatokhoz 2,2% kerül átutalásra, ami megegyezik az előző évi aránnyal.

A kínai K+F+I finanszírozás hátterét adó intézményi struktúra fő elemei a Nemzeti Alaputatási Program és a High-Technológiai Program tervezeteinek kidolgozásáért is felelős Tudományos és Technológiai Minisztérium, a Kínai Tudományos Akadémia, mely a Tudás Innovációs Programot koordinálja, valamint a főleg alaputatásokat támogató Természettudományos Alap. Utóbbi költségvetésére 2011-ben 2,2 milliárd dollárt (14 milliárd jüant) különítettek el (ez 2012-ben várhatóan 2,4 milliárd dollár lesz). A 2012-ben a Tét Minisztérium előirányzott költségvetése 28,7 milliárd jüan (4,5 milliárd dollár). Tavaly a Kínai Tudományos Akadémia K+F kiadásának megoszlása az alap-, alkalmazott-, kísérleti fejlesztések arányában: 37%, 54,8%, 7,5% szerint alakult.

2.4 Vállalati K+F+I

Kínában a vállalati K+F+I tevékenységek támogatásának jellegzetessége, hogy a támogatási rendszer jogi szabályozása tág kereteket hagy az egyes területi (tartományi, városi) feltételek kialakítására az ottani helyi sajátosságoknak megfelelően. Egyes ipari parkokban, illetve kiemelt ágazatokban egyedi elbírálások alapján további kedvezmények nyújthatók.

A K+F tevékenységre a következő kedvezmények vonatkoznak:

- További 50% (összesen 150%) adókedvezmény vehető igénybe a társasági adóból a K+F tevékenységből felmerült költségek után, immateriális javak létrejötté esetén ugyanakkora amortizációval írhatja le ezeket a vállalkozás. Kitétel, hogy a K+F költségek minimum 10%-kal növekedtek az előző évhez képest,
- Amennyiben az adott évben nem keletkezik nyereség, melyből a vállalkozás leírhatná az adókedvezményt, úgy a fel nem használt adókedvezményt a vállalkozás később is igénybe veheti, maximum öt évig a költségek felmerülése után,
- A K+F tevékenység során felhasznált eszközöket azonnali vagy gyorsított amortizációval lehet leírni,
- A high-tech és új technológiát alkalmazó cégek kedvezőbb, 15%-os társasági adó alá esnek,
- Import K+F termékek mentesülnek az import vám és ÁFA fizetési kötelezettség alól,
- Kifejezetten K+F tevékenységet folytató vállalkozások, vagy technológiai transzferben részesülő vállalkozások mentesülnek az iparűzési adó fizetése alól.

A 2009-es adóreform megszüntette a külföldi vállalatok ÁFA fizetési mentességet a K+F eszközök importjára. A módosítás szerint csak a belföldi értékesítés során keletkezett ÁFA igényelhető vissza, aminek következtében K+F központok nem tudták érvényesíteni a kedvezményt, mivel nem fizetnek ÁFÁ-t. Ez az intézkedés nincs összhangban az Ötéves Terv K+F tevékenységet ösztönző célkitűzéseivel, aminek következtében az Adófelügyelet újabb kiegészítő rendelkezéseket volt kénytelen kiadni 2009-ben. A 93 és 115-ös közlemények 2010 végéig biztosították a külföldi K+F központok ÁFA fizetési mentességét az import K+F eszközök után.

2011-ben jelent meg egy rendelet Szoftver és Integrált áramkör iparágak ösztönzése és fejlesztése céljából, mely kiegészítő rendelkezéseket tartalmaz a szoftver és a integrált áramkör ipar további ösztönzéséhez. Ilynek pld. a következő feltételek: 2 év adómentesség és 3 év adókedvezmény amennyiben a vállalat 2017 előtt nyereséges évet zár, ÁFA mentesség a saját fejlesztésű szoftverekre, importadó és ÁFA mentesség az import K+F eszközökre.

Kínában a high-tech ipari parkok szolgáltatásai között megtalálható a technológiai inkubáció, melyek igénybevételi feltételei ipari parkonként változnak, amin belül kiemelt figyelmet fordítanak a külföldről visszatért szakértők saját vállalkozásainak ösztönzésére. Ígéretes üzleti ötletek számára külön inkubációs programokat hoznak létre az ipari szektorral való közelebbi együttműködések céljából, valamint szabadalmak és azok kereskedelmi hasznosítása céljából új ösztönző-mechanizmus felállítására törekednek.

TÉT tevékenységet folytató KKV-k technológiai innovációs alapról szóló rendelkezését a kínai TÉT Minisztérium a Pénzügyminisztériummal együtt adta ki. A támogatás módja a vállalatok különböző sajátosságainak és a projektek fázisainak megfelelően nyújtható, vissza nem térítendő támogatások, kamattámogatások és egyéb formában nyújtanak segítséget a TÉT jellegű KKV-k technológiai innovációs tevékenységeihez. A vissza nem térítendő támogatások összege általában maximum 154.000 dollár (1 millió RMB), melyet olyan vállalatok vehetnek igénybe, melyek alaptőkéje minimum 46.000 dollár (300.000 RMB), maximum 300 dolgozóval rendelkeznek és eszközeinek értéke maximum 4,6 millió dollár (30 millió RMB), éves eladásainak összege nem haladja meg a 4,6 millió dollárt (30.000.000 RMB-t). A kamattámogatások maximális értéke általában nem haladhatja meg a 154 dollárt (1 millió jüant), az igénybe vevő vállalat alkalmazottainak száma max. 500 fő lehet, eszközeinek értéke maximum 7,6 millió dollár (50 millió RMB) és az éves eladási volumen pedig 7,6 millió dollár (50 millió RMB) lehet, valamint a projekt futamideje 2-3 év között van.

3. Jelentősebb események Kínában a K+F+I területén

Kína a beszámolási időszakban jelentős eredményeket ért el az űrkutatás terén. 2011 őszén került üzembe helyezésre a Tiangong-1 kísérleti űrállomásmodul, melyhez a Shenzhou-8 űrhajó kétszer is sikeresen csatlakozott. Kína idén júniusban a Shenzhou-9 űrhajóval végrehajtotta első kézi vezérlésű dokkolását az űrben, melynek során űrhajósok szálltak át a Tiangong-1-re, hogy ott tudományos munkákat folytassanak. A kínai tervek között szerepel egy saját űrlaboratórium létesítése 2016 körül, valamint 2020 környékén önálló űrállomást szeretnének működtetni.

Technológiai áttörést sikerült elérni a mélytengeri kutatások terén. Idén júniusban a Jialong nevű merülő kabin három kutatóval a fedélzetén, 7000 méter mélységbe merült a Csendes-óceán Mariana-ároknaál. A tervek szerint a közeljövőben számos kutatási projektet folytatnak majd a kabin segítségével. A Jialong fejlesztése 2002-ben kezdődött, majd 2009-ben volt képes 1000 méter mélységbe merülni. Kína a világon az ötödik ország, aki 6000 méternél mélyebb vizekre tudott emberes missziót küldeni.

2011-ben Kínában 54 laboratóriumot, 28 műszaki laboratóriumot, 23 TÉT infrastrukturális platformot és 88 vállalati technológiai központot hagytak államilag jóvá, valamint a központi kormányzat és a helyi önkormányzatok összesen 173 laboratóriumot és műszaki kutatóközpont létesítettek.

Az ipari átstrukturálás és innovációs fejlesztések területén jelentős előrelépések történtek. A vállalatok általános technológiai színvonalai is emelkedtek, valamint a hatékonyság érdekében összevonásokat és átszervezéseket vittek véghez, melyek egyebek mellett jelentősen hozzájárulnak a kínai iparágak versenyképességének növeléséhez – különös tekintettel a gépgyártó iparra. A kutatási eredmények az ipari termelésben egyre nagyobb mértékben hasznosulnak.

Kína Közép- és Hosszú távú Tehetség Fejlesztési Tervével (2010-2020), összhangban mind helyi (tartományi, városi), mind intézményi szinteken folyik a stratégiai tervek kidolgozása és azok végrehajtása annak érdekében, hogy a következő tíz évben jelentősen megnövekedjen a magasan képzett munkaerők száma. A terv értelmében 2020-ra a tehetségállományt 114 millió főről 180 millióra tervezik emelni, ami 10 év alatt 66 millió fős növekedést jelent.

2011-ben továbbra is nagy hangsúlyt fektettek kormányzati szinten a hazai innovációs képesség ösztönzésére, mivel Kína fenntartható gazdasági fejlődésének motorját saját belső innovációs szintjének jelentős fokozásával határozta meg. Az ipari innovációs és fejlesztési nagyprojektek megvalósításait jelentős nyomatékkal kezelik, kiemelt prioritások közé tartoznak többek között a számítási felhő, internethez kapcsolt termékek, integrált áramkörök, űrinfrastruktúra, lapos kijelzők, légi járművek, népegészségügyi demonstrációs projektek, nemzeti IT promóciós pilot programok, stb.

4. Kína Nemzetközi kapcsolatai

A K+F területére is jelentős hatással van a jelenleg figyelem központjában álló Kína „Go Global” stratégia, melynek keretében többek között állami ösztönző mechanizmus kialakítása van folyamatban. Államilag kiemelten támogatják a vállalatok szervezetek külföldi együttműködéseit azok országon kívüli terjeszkedését, külföldi high-tech, illetve stratégiaileg fontos ágazatban működő vállalatok felvásárlásait. Ez hatással van a külföldi technológiák beszerzésére, külföldi K+F kutatótevékenységek folytatására is, melyeket kormányzati szinten úgy is igyekeznek támogatni, hogy Kínában kiemelten ösztönzik külföldi vállalatok K+F központjainak helyi létrehozását.

Kínában a külföldi beruházások az 1990-es évektől kezdődően folyamatosan növekvő tendenciát mutatnak. Kezdetben főleg kínai egyetemek és kutatóintézetek kutatási és technológiai szolgáltatásaira történtek szerződés-kötések, majd az önálló K+F tevékenységek fokozatosan beintegrálásra kerültek a vállalatok saját innovációs stratégiáikba.

Kína saját kutatási programjainak megnyitása a külföldi kutatók előtt, a korábbi évek rugalmatlan és nehezen átjárható nemzetközi TÉT együttműködési rendszeréhez viszonyítva jelentős momentumként értékelendő, annak ellenére, hogy Kína előtt a külföldi K+F programok jelentős része áll nyitva.

Amíg a Kína EU-val létrejövő TÉT együttműködéseiben meghatározó a politikai jelleg, azokat inkább szemináriumok, workshopok, szektorális párbeszéd, egyeztetők jellemzik, addig az Egyesült Államokkal való TÉT kapcsolatokban mindinkább konkrét projektalapú, azonnali gazdasági hasznosulást hozó kooperációk vannak túlsúlyban.

4.1 A fogadó ország kétoldalú, EU-n kívüli multilaterális TÉT kapcsolatai, együttműködései

A kínai TÉT Minisztérium irányítása alá tartozó Nemzetközi TÉT Együttműködési Program keretében határozzák meg Kínában a nemzetközi TÉT együttműködésekre vonatkozó stratégiákat, melynek kidolgozási alapjául szolgál a Nemzeti Közép- és Hosszú távú TÉT Fejlesztési Program, valamint a Nemzeti TÉT Fejlesztési Terv irányelvei.

A támogatott projektek fő prioritási területei a környezetvédelem, mezőgazdaság (élelmiszerbiztonság), biotechnológia, energetika, egészségügy, információs és kommunikációs technológiák, anyagtudományok. A beszámolási időszakban továbbra is kiemelt figyelmet kaptak a környezetvédelmi (beleértve a „zöld” energiákat) és az agrár együttműködések. A közös projektek nagy része alap- és alkalmazott kutatások, melyekben többnyire felsőoktatási- és kutatóintézetek vesznek részt. Kína fokozódó nyitottságának köszönhetően a vállalati projektek aránya is növekvő tendenciát mutat.

Kína felismerte annak fontosságát, hogy a jövőben nagyobb hangsúlyt kell fektetni a K+F eredmények gazdaságban történő hasznosulására, így a nemzetközi kapcsolatokban is az olyan irányú együttműködések fele tendálnak, melyek kereskedelmi implementációból piaci hasznot lehet nyerni.

A Nemzeti TÉT Együttműködési programban résztvevő országok, régiók és nemzetközi szervezetek közül az Egyesült Államok van jelen a legtöbb projekttel. Az USA 33 éve írt alá Kínával a

Tudományos és Technológiai megállapodást. Ez idő alatt a két ország közötti Tét kapcsolatok jelentős változásokon mentek keresztül, a kezdeti mobilitási programokat a stratégiai, közös érdekeken alapuló partnerségi kapcsolat váltotta fel. A kormányközi projektek keretében jelenleg a mezőgazdaság, energetika, egészségügy, atmoszférikus és oceanológiával kapcsolatos tudományterületekre koncentrálnak.

Kína az elmúlt időszakban kiemelt figyelmet fordított az afrikai országokkal történő tudományos és technológiai kapcsolatok fejlődésére. Ennek eredményeként indították el a jelenleg is zajló Kínai-Afrikai Tét Partnerségi Programot, melynek keretében az afrikai kutatók számára lehetőség nyílik a szakmai továbbfejlesztésre. A program kiemelten foglalkozik a megélhetési és gazdasági fejlődéssel kapcsolatos technológiai kérdésekkel, különös tekintettel a mezőgazdasági és környezeti K+F-re.

Kína, Japán és Dél-Korea között a térség közös regionális problémáinak áthidalása, megoldása és megelőzése végett háromoldalú Tét megállapodás keretében szoros együttműködések folytatnak. Ezek jelenleg kiemelt területei a környezetvédelmi (veszélyes hulladék-kezelés), vízügyi, energetikai, TCM, katasztrófa megelőzési és elhárítási technológiák, egészségügy stb. Az ICT területén egyebek mellett a szenzor-technológiákra, 4G mobilkommunikációs technológiákra és az internetbiztonságra fókuszálnak. A 2011. márciusi japán földrengés óta prioritásként kezelik a nukleáris biztonsággal és katasztrófavédelemmel kapcsolatos együttműködések.

Oroszország Kína harmadik legnagyobb, kiemelt jelentőségű együttműködő partnerei közé tartozik. Kína Oroszországgal szemben megjelölt jelenlegi kutatási prioritásai között említendő a nukleáris energiafelhasználás, űrhajózás, környezettudományok, energiatakarékosság és nanotechnológia

A nemzetközi kapcsolatokban érzékelt általános új tendencia, hogy a korábban személyekre vonatkozó csereprogramokról és a különböző projekteken belül megvalósult együttműködésekről átterült a hangsúly a nemzetközi kutatói bázisok létrehozására. Ezzel is elősegítik a tehetségek és inkubátorok integrált fejlesztését, a Tét projektek kombinációját, és nagyobb teret engednek az intézményeknek az egymás közti interakciókra.

A Kínai Népköztársaság a Nemzetközi Tét Együttműködési Programmal arra törekszik, hogy a Nemzeti Közép- és Hosszú-távú Tét Fejlesztési Program irányelveit figyelembe véve a tőke, a technológia, az erőforrások és a szabályozás szempontjából kézzelfogható együttműködések jöjjenek létre a nemzetközi közösséggel a részletesen meghatározott kiemelt prioritású területeken.

4.2 Kína kapcsolata az EU-val a K+F+I területén

2004-ben került megújításra a Kína EU közötti tudományos és technológiai együttműködési rendszer, melynek jogi alapjait az 1998-ban aláírt közös megállapodás jelentette. Az FP7-es keretprogram, a Kína Közép- és Hosszú távú Tudományos és Technológiai Fejlesztési Terve és a 11. Ötéves Terv körülbelül azonos időben került elfogadásra. Ez kitűnően megalapozta a kulcsfontosságú területeken történő stratégiai partnerkapcsolatok elmélyítését. A közös Tét együttműködések az Európai Bizottság és a kínai Tét Minisztérium többek között az FP7-es keretprogramon és a kínai 863 és 973 programokon, továbbá egyéb kutatási alapokon keresztül támogatja. Kína és EU közötti hivatalos találkozók során gyakran vonnak párhuzamot az EU 2020 Stratégia és a 12. Ötéves Terv stratégiai innovációs-kutatási prioritásaival, melyet a fenntartható növekedés és fejlődés motorjaként aposztrofálnak.

EU-Kína közös kutatási-innovációs prioritási együttműködési területei, melyekkel kapcsolatban a felek a beszámolási időszakban aktív és intenzív kooperációt folytatnak: az energia, egészségügy, mezőgazdaság, élelmiszeripar, biotechnológia, valamint a beszámolási időszakban új területként jelent meg az urbanizáció.

Az FP7 programban eddig körülbelül 290 kínai pályázó volt és részvételi arányuk a Kooperáció specifikus programban a legnagyobb. Ezen belül a kínai jelentkezők jelentős része a közlekedési, az

élelmiszer, mezőgazdasági és biotechnológiai területeken, valamint infokommunikációs technológiai, környezetvédelmi (beleértve az éghajlatváltozást is) és egészségügyi témákkal vannak jelen a programban. Az Emberek program kutatói mobilitást támogató „Marie Curie” Akciókban való részvételre történő kínai jelentkezési arány alacsony. A Kapacitások programban Kína főleg a kutatási infrastruktúrák és a nemzetközi együttműködési tevékenységek vonatkozásaiban pályázik.

Az Európa és Kína közötti kutatócsere terén – számos más országban (pl.: USA, Japán, Dél-Korea stb.) tapasztaltakkal ellentétben – nem figyelhető meg nagy aktivitás. Az európai szakemberek részéről jelenleg nincs jelentős érdeklődés kínai kutatási ösztöndíjakra. Ez számottevően megmutatkozik az USA-Kína és EU-Kína szegmensek közös publikációk terén észlelhető jelentős különbségek további növekedésében.

Az Európai Bizottság által meghirdetett Kínai Tudományos és Technológia Ösztöndíjprogram (STF China) az EU és Kína közötti TÉT kapcsolatok építését ösztönző pilot projektként indult 2009 januárjában, elősegítve az EU térség kutatóinak kínai mobilitását. Az ösztöndíj teljes kétéves időtartamából a kutatók 6 hónapot fordítanak a kínai nyelv tanulására és a kultúrával való ismerkedésre. Ez a program a közelmúltban zárult le, folytatásáról, illetve annak lehetséges formáiról jelenleg egyeztetések folynak.

Az EU-Kína TÉT együttműködési párbeszéd főbb partnerelemei és jelenlegi témái többek között a következők:

- Kínai TÉT Minisztérium: EU adminisztráció hivatalos kínai TÉT partnere. Az EU FP7 programjaitól a kínai 973 és 863 programokig a kapcsolódó párbeszédok a Minisztériummal folynak.
- Kínai Ipari és Informatikai Minisztérium: Aktuális projekt az EU-Kínai Légügyi Kutatási program.
- Kínai Oktatási Minisztérium: társadalomtudományi együttműködések, valamint a wuhani Tiszta- és Megújuló Energetikai Központ (ICARE) működtetése, mely amellel hogy egy kutatási platform, mérnökök képzésére is specializálódott.
- Kínai Mezőgazdaságtudományi Akadémia: élelmiszerbiztonság
- Kínai Tudományos Akadémia: kutatási infrastruktúrák
- A kínai Természettudományi Alap (pl. bio-anyagokkal kapcsolatos együttműködés)
- Europe-China Clean Energy Center: Ez a közös EU-kínai projekt 12 millió eurós EU-s befektetéssel a pekingi Tsinghua Egyetemen került létrehozásra. A Központ ötéves működési időtartama alatt platformként szolgál mind a kínai és mind az európai energia szektor kulcsfontosságú résztvevői számára, valamint fő célja a tiszta energiák megnövekedett használatának elősegítése és a kínai kormány támogatása egy hatékonyabb, környezetbarát energiaszektor létrehozásában.
- EU pekingi delegáció TÉT részlegének kezdeményezésére és koordinálásával a tagországok kínai képviselőinek TÉT diplomatáival, valamint egyéb nemzeti és regionális kutatóprogramok képviselőivel együtt „Europe S&T Tour of China” címmel Kínában promóciós körút szervezése van folyamatban, melynek kínai partnere a TÉT Minisztérium. A kezdeményezés többek között az EU, valamint tagországainak K+F programjait hivatott népszerűsíteni, illetve ezáltal további potenciális kínai együttműködések feltérképezni.

A kínai TÉT együttműködések vonatkozásában EU részről a következő problémák kerültek megfogalmazásra: a projektek kiegyensúlyozottabb kétoldali finanszírozására való törekvésre lenne szükség (EU sokszor jóval többet vállal, mint Kína), nagyobb reciprocitás kéne a kutatói mobilitás terén (Kínai kutatási programok nem elég nyitottak az EU kutatók előtt), szellemi tulajdonjogok védelmének ügye.

Összességében megállapítható, hogy az EU-kínai TÉT kapcsolatokat az elmúlt időszakban mindinkább a politikai vezetők által támogatott stratégiai megközelítések hangsúlyossága jellemzi, azzal hogy a

közös prioritási területeken történő konkrét gyakorlati együttműködések terén a korábbi időszakhoz képest nagyobb aktivitás tapasztalható.

4.3 Magyarország és Kína TÉT kapcsolatai

A két ország között hivatalos TÉT Együttműködési Megállapodás van érvényben. Ennek keretében rendszeres időközönként technológiai innovációt megalapozó közös magyar-kínai K+F projektek kerülnek támogatásra. Tapasztalat szerint ez a szubvencionálási mechanizmus értékes és hosszú távú kooperációkat alapoz meg, melyek kiterjesztéséhez és továbbfejlesztéséhez a kutatók gyakran további források felkutatására törekcszenek (pl. közös EU-s pályázatok stb.) Ezekben a kormányközi projektek többségében tudományos intézmények kooperálnak főleg mezőgazdasági, környezetvédelmi, gyógyászati és informatikai területeken. Ezenkívül a beszámolási időszakban a dél-kínai Shenzhen város és NIH közötti kétoldalú együttműködés keretében olyan alkalmazott kutatási kooperációkat célzó TÉT projektek kerültek támogatásra, melyek keretében – többségében vállalati keretek között – felhasználás orientált K+F tevékenységek folynak többek között az informatika és a gyógyászat területein. Ez az együttműködés a shenzhen-i és magyar vállalatok kooperációit ösztönzi annak érdekében, hogy a közös K+F projekteken keresztül nemzetközi színvonalú termékek jöjjenek létre.

Földrajzi jellegzetességét tekintve Kína keleti része nagyobb fejlettséget mutat, mint a nyugati, ami főleg a tenger közelségének és a fejlett infrastruktúrájának köszönhető. Itt találhatóak a több millió lakosú fejlett nagyvárosok is, mint Peking, Sanghaj vagy Shenzhen. Az ország nyugati régiói ezzel szemben viszonylag elmaradottabbak. Ezt a helyzetet tükrözi az is, hogy a TÉT projekteken együttműködő kínai partnerek szintén a fejlettebb területeken működnek.

A kínai kormány törekvései eredményeképp, mely szerint a nyugati, elmaradottabb országrészt felzárkóztatni szándékozik, a Csungkingi Főkonzulátushoz tartozó régióban új lehetőségek mutatkoznak a jövőbeli kétoldalú TÉT kapcsolatok továbbfejlesztésére, ahol idén pl. Magyar-Kínai Környezetvédelmi Technológiai Fórum is megrendezésre került.

Csungking Kína négy tartomány-jogú városának egyike, több mint 30 millió lakosával Délnyugat-Kína kereskedelmi és ipari központja, és emellett komoly tudományos és technológiai potenciállal bír. A kínai kormány minden területen kiemelt figyelmet fordít a csungkingi régió fejlesztésére.

Az intézményközi tudományos kapcsolatok fejlődése mellett, az egyéni kutatói-szakértői szintű különböző kapcsolatok, valamint a vállalati együttműködések is fellendülőben vannak. A magyar-kínai kormányközi együttműködés keretében kooperáló magyar kutatók kínai tapasztalataiknak köszönhetően egyre magabiztosabban mozognak a kínai tudományos élet szegmenseiben, amely az intézményi kapcsolatok továbbfejlesztését is hatékonyan segítik.

A beszámolási időszakban a magyar egyetemek megnövekedett érdeklődést mutattak kínai partneregyetemekkel történő TÉT kapcsolatok kialakítása iránt, különös tekintettel a környezetvédelmi és műszaki tudományterületekre. Mindemellett az akadémiai együttműködések is továbbfejlődtek, melyek közül kiemelendő a Magyar Tudományos Akadémia a Kínai Tudományos Akadémiával, illetve a Kínai Társadalomtudományi Akadémiával intézményközi együttműködések keretében folytatott kutatói kapcsolatai és rendszeres szakértői látogatásai.

Kínai oldalról kiemelkedő érdeklődés mutatkozik az ország elmaradottabb régióit célzó technológiai kooperációkra, illetve magyar technológia transzferrel kapcsolatos együttműködésekre, melyek olyan élvonalbeli technológiákra alapoznak, amikre Kínának szüksége van. Mindezek mellett Kínában konkrét igény mutatkozik a magyar tehetséggondozási tapasztalatok iránt, melyhez kapcsolódó tematikus szakmai együttműködések kialakításának céljából aktív egyeztetések kezdődtek meg a beszámolási időszakban.

Kínában nagy az igény fejlett környezetvédelmi és vízügyi technológiákra, mind az ivóvíz- és szennyvíztisztítás, szennyvízkezelés, mind pedig a folyószabályozás területein, így az ilyen

versenyképes technológiákkal rendelkező magyar vállalatoknak kitűnő lehetőségeik nyílnak a kínai piacon. Mindemellett a területen egyetemi-vállalati együttműködések is fellendülőben vannak, például a közelmúltban egy kínai-, valamint egy magyar egyetem és klaszter kötött megállapodást közös vízügyi és környezetvédelmi K+F projektekkel és termékfejlesztésekkel kapcsolatban.

A beszámolási időszakban az ASEM Vízügyi Konferencia keretében átadásra került Kínában az ASEM Vízerőforrás K+F Központ. A rendezvényen a magyar delegáció a konferencia díszvendégként vett részt, valamint együttműködési megállapodás jött létre magyar szakemberek és a K+F Központ között, mely segítséggül szolgálhat a magyar környezetvédelmi technológiák kínai piacra jutásához.

A korábbi fejezetben bemutatott Europe-China Clean Energy Center (EC2) élén álló konzorcium egyik tagja a magyarországi székhelyű Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ (REC). EC2 projekt keretében lehetőség nyílik a környezetvédelemmel kapcsolatos további magyar technológiák kínai piacon történő népszerűsítésére, gazdasági hasznosulására.

A kétoldalú kapcsolatokban az agrár-együttműködések is jól fejlődnek, melynek egyik eredményeként egy kínai-magyar mezőgazdasági tudományos és technológiai együttműködési promóciós központot terveznek felállítani, ami többek között a közös K+F tevékenységek ösztönzését, illetve a magyar agrártechnológiák kínai piacra jutását is elősegítheti.

5. Tét attasé tevékenysége

EU-s szakmai egyeztetőkön (Tét, környezetvédelem, klíma, urbanizáció) és hivatalos Tét témájú rendezvényeken való folyamatos részvétel, valamint az EU-s ügyekben a magyar érdekek helyi szintű képviselése. EU-Kína urbanizációs partnerséghez kapcsolódóan a magyar környezetvédelmi technológiák népszerűsítése.

A korábbi fejezetben említett „Europe S&T Tour of China” kínai promóciós körút előkészítésében való folyamatos közreműködés eredményeként Magyarország is szerepet kap a tervezett eseménysorozatban. Ennek során országimázs építő és magyar Tét promóciós lehetőségeken kívül további potenciális kínai együttműködések feltérképezésére is mód nyílik.

Az EU-Kína Tudományos és Technológia Ösztöndíjprogramban résztvevő magyar kutatók tevékenységeinek nyomon követése, illetve igény szerinti segítése.

A World Science Forum kínai részvételének előkészítése és szervezése, melynek eredményeként a Kínai Tudományos Akadémia Vízerőforrás Kutatóintézetének igazgatója tartott előadást, aki számos nemzetközi szervezetben vállal vezető tisztségeket, mint például jelenleg a Nemzetközi Vízgazdálkodási Szövetség elnöki posztját is betölti.

Az előző fejezetben említett ASEM Vízerőforrás K+F Központ avatására magyar hivatalos delegáció részvételének szervezése, valamint magyar szakemberek a Központ működésébe történő bevonásának koordinálása.

Magyar és kínai egyetemek közötti Tét együttműködések előkészítése és utógondozása, kutatók és intézmények Kínával kapcsolatos tevékenységeinek segítése tanácsadással, kapcsolatfelvételek összehozásában, illetve programszervezéssel, helyi asszisztenciával.

A magyar, illetve kínai hivatalos delegációs programok előkészítése, részvétel azok szakmai lebonyolításában, valamint az utógondozási feladatok elvégzése.

A kínai állami intézményekkel, egyetemekkel, kutatóintézetekkel való kapcsolatépítési tevékenység kiszélesítése és bővítése, magyar-kínai K+F és egyéb tudományos együttműködések és kapcsolatok

további fejlődésének segítése többek között rendezvényeiken, konferenciákon, kiállításokon történő részvétellel. Folyamatos kapcsolattartás más országok Tét szakdiplomataival, valamint az EU itteni képviselőjének Tét részlegével, utóbbi Tét vonatkozású tájékoztatóin, konferenciáin és rendszeres értekezletein való részvétel.

A magyar-kínai kormányközi Tét projektekben résztvevő kínai felek számára a vízumkérelmükhöz történő asszisztáláson kívül további információkkal szolgál a magyar K+F és tudományos élet vonatkozásában. Ezenkívül esetenként – mind a magyar, mind a kínai felek megkeresésének eleget téve – potenciális kutatói partnerkeresésben is aktív szerepet vállal. A kormányközi Tét projektek magyar résztvevőinek is igény szerint segítséget nyújt kínai kutatásokhoz, illetve konferenciákon és rendezvényeken történő részvételhez, valamint szakmai találkozók szervezéséhez.

A Tét területen kívül a szakdiplomata további munkakörébe tartozik az urbanizáció, egészségügy (hagyományos kínai orvoslás), illetve idén februárig a környezetvédelem, vízügy, energetika és a mezőgazdaság területei is, így delegációs programszervező-, jelentő és elemző munkája, valamint a kapcsolódó eseményeken való részvétele (pl. EU egyeztető értekezletek) ezekre a témákra is kiterjedt.

A szakattasé folyamatos sajtófigyelést folytat a Tét területen, felhívja a figyelmet a jelentősebb szakmai konferenciákra és pályázati lehetőségekre is. Februárig „Zöld” Szemle formájában havonta rendszeres tájékoztatást adott a fogadó ország aktuális környezetpolitikai eseményeiről. Anyagokat készít a NIH és a Külügyminisztérium által esetenként megadott specifikus témakörökben is.

A szakdiplomata részt vesz a nagykövetség egyéb, nem szakterületét érintő munkájában. Ennek keretében többek között segíti a delegációk koordinálását, telefonos ügyeletet lát el, protokolláris rendezvényeken és eseményeken vesz részt.

Javaslatok

Tekintettel a magyar tehetséggondozási tapasztalatok és hálózat iránti kínai érdeklődésre, javasolt kiaknázni az ehhez kapcsolódó együttműködési lehetőségeket.

A magyar-kínai kormányközi Tét együttműködésben résztvevő partnerek egyre gyakrabban keresnek további közös kooperációs támogatási forrásokat. Javasolt lenne megfontolni, hogy a magyar-kínai kormányközi támogatott Tét projektek egy részét milyen formában lehetne további támogatásban részesíteni.

A magyar-kínai Tét kapcsolatok legfőbb területei a környezetvédelem, vízügyi, agrár, egészségügy és infokommunikáció (ICT), melyeket Kína is kiemelt prioritással kezel. A stratégiai célokat figyelembe véve érdemes további közös konkrét Tét projekteket ösztönözni tárcaközi együttműködések keretében. Sikeres együttműködések valósulhatnak meg például a magyar vízügyi tapasztalatok Kínában történő hasznosítása, a hagyományos kínai- és a modern orvoslás ötvözésével kapcsolatos együttműködések, a mezőgazdasági technológiák közös kutatása, ICT kooperációk, távérzékelési területeken történő tapasztalatcserék által.

Kínában kiemelten támogatja az olyan nemzetközi Tét együttműködések, melyek Kína kevésbé fejlett és ezáltal eltérő technológiai igényű régióit célozzák meg, így magyar részről érdemes az ilyen jellegű kooperációkra is megfelelő figyelmet fordítani.

A kormányközi Tét projektek keretében megvalósuló együttműködési rendszer mellett a Kínai Tét Minisztérium előnyben részesíti az intézményi, egyetemi, vegyesvállalati és önkormányzati együttműködések formájában létrejövő, projektorientált és gazdasági hasznosulást eredményező kooperációkat. A stratégiai fontosságú témakörökre koncentrálna (pl. környezetvédelem, vízügy, egészségügy, agrár) szakmai munkacsoportok által kiválasztott projektek, közös állami támogatással

kerülhetnének megvalósításra. Ehhez kapcsolódóan létrehozható lenne egy olyan közös platform, melynek keretében rendszeres tapasztalatcsere folyna konferenciák és workshopok keretében a különböző kutatási témákról és eredményekről. Az innovatív produktumokat kiállításokon lehetne népszerűsíteni, mely vállalkozások bevonásával elősegítené azok gazdasági hasznosulását, felhasználásukat.

Technológia transzfer együttműködés elindítása közös platform segítségével, melynek első lépéseként javasolt egy internetes információs honlapot létrehozni és üzemeltetni megfelelő kínai partner bevonásával.

Az EU-Kínai Ösztöndíjprogram sémájára, megvalósulhatna egy Magyar-Kínai bilaterális ösztöndíj program is, melyben az eddig jól bevált módszert követve a fiatal kutatók nyelvi képzéssel kezdik a felkészülést Kínában. Ennek köszönhetően könnyebben leküzdhetők a kulturális és nyelvi különbségek, mely által eredményesebb lehet a későbbi kutatási tevékenység. A magyar szakemberek által lehetőség lenne neves kínai kutatólaboratóriumokkal és kutatást végző egyetemekkel közvetlen és folyamatos munkakapcsolat megalapozására.

Érdemes kiaknázni azt a helyzeti előnyt, miszerint Magyarország elsőként nyitott Csungkingban főkonzulátust. Ezért a Kínába látogató magyar szakmai delegációk számára javasolt az ottani helyi illetékes TÉT szervezetet és high-tech ipari parkokat is felkeresni.

Magas szintű szakmai látogatással egybekötött, nagyobb kiállításokon, fórumokon történő, Magyarországot népszerűsítő TÉT promóciós megjelenés mindenképpen további előnyöket biztosít hazánk számára.